

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Martin, Anne

Title: Tarinoita opettajana ja tutkijana kasvamisesta

Year: 2022

Version: Published version

Copyright: © Kirjoittaja 2022

Rights: CC BY 4.0

Rights url: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Please cite the original version:

Martin, A. Tarinoita opettajana ja tutkijana kasvamisesta. Ruusuipuiston kärkiuutiset, (1).
<https://peda.net/jyu/ruusuipuisto/uutisarkisto/1-2022/3>

Ruusupuiston kärkiuutiset

KASVATUS- JA KOULUTUSUUTISIA JYVÄSKYLÄN YLIOPISTOSTA

[Jyväskylän yliopisto](#) > [Ruusupuiston kärkiuutiset](#) > [Uutisarkisto](#) > [1/2022](#) > [Tarinoita opettajana ja tut...](#)

Tarinoita opettajana ja tutkijana kasvamisesta

Tutkin vuosi sitten valmistuneessa väitöskirjassani opettajien kokemuksia ja kertomuksia luovan kirjoittamisen yhteisöihin osallistumisesta. Erityisesti olin kiinnostunut siitä, miten luova kirjoittaminen oli yhteydessä opettajien ammatilliseen kehittymiseen. Tutkimuksen rikas kirjoitelma- ja haastatteluaineisto mahdollisti syvän perehtymisen opettajien tarinoihin. Väitöskirjasta teki erityisen se, että hyödynsin rohkeasti luovan kirjoittamisen menetelmiä.

Luovasta kirjoittamisesta tukea opettajan työhön ja arkeen

Väitöskirjassani ammatillisella kehittämisellä tarkoitetaan kokonaisvaltaisia kasvun ja kehittymisen prosesseja, jotka limittyvät opettajan elämään. Tutkimuksessa kävi ilmi, että opettajien on vaikea erotella omaa ammattiminäänsä ja henkilökohtaista elämäänsä. Omat elämäkokemukset vaikuttavat opettajuuteen, ja toisaalta opettajan työ vaikuttaa muuhun elämään. Siten esimerkiksi hyvinvointi, palautuminen ja identiteettityö ovat osa ammatillista kehittymistä, ja niiden tukeminen on hyödyllistä myös opettajan työn näkökulmasta.

Miten opettajat kokivat hyötyvänsä luovan kirjoittamisen yhteisöstä? Väitöskirjani tulokset voidaan tiivistää kolmeen ammatillisen kehittymisen teemaan, joita kutsun tarinalinjoiksi: Voimaantumisen ja palautumisen tarinalinja sisältää opettajien kokemuksia kirjoittamisen positiivisista kokemuksista, kuten flow-tilasta ja luovista irtiotista hektisen arjen keskellä. Kirjoittajana ja opettajana oppimisen tarinalinja muodostuu kirjoittajana kehittymisestä, uusista pedagogisista oivalluksista ja opettajan työn pohdinnasta. Identiteettityön tarinalinja kertoo kasvusta, minuuden rakentumisesta ja oman elämänpolun reflektoinnista.

Luovan kirjoittamisen menetelmät, kuten omaelämäkerrallisten tarinoiden kirjoittaminen, tajunnanvirtakirjoittaminen tai runojen muodostaminen, voivat auttaa käsittelemään erilaisia tunteita ja kokemuksia uusista näkökulmista. Luovan kirjoittamisen avulla voimme esimerkiksi etäännyttää tai lähentää tunteitamme tiettyyn tapahtumaan ja tarkastella sitä intensiivisesti. Voimme pukea vaikean tarinamme sadun muotoon tai kirjoittaa fiktiivisen kirjeen itsellemme menneisyyteen, sellaiseen hetkeen, jossa olisimme kaivanneet tukea. Kirjoituskokemuksista keskusteleminen ja ajatusten vaihtaminen vertaisten kanssa voivat syventää ajatuksia ja synnyttää vaikkapa uusia pedagogisia ideoita. Kirjoittamisen yhteisöissä opettajat saivat myös positiivista painetta kirjoittamiseen, sillä kirjoittamiselle oli merkattu tilaa kalenterissa ja sitä tuettiin sosiaalisin keinoin, esimerkiksi ohjeita antamalla ja keskusteluin. Kirjoittamisen ei täydy siis olla yksin puurtamista, vaan yhteisö voi tukea yksilöitä heidän omassa luovassa ilmaisussaan.

Luovuutta tutkijan työssä

Tutkimuksen tekeminen on itsessään uutta luova prosessi. Tutkijan työhön kuuluu kuitenkin paljon sääntöjä. Esimerkiksi kielen ja kirjoittamisen tasolla akateemisten tekstien rakenteet, kielen normit ja käytänteet luovat raameja tutkimuksen tekemiselle ja raportoimiselle. Suurin osa kansainvälisistä tiedeartikkeleista tai tutkimusraporteista noudattaa hyvin selkeää kaavaa, josta harvoin uskalletaan poiketa. Akateemisen kirjoittamisen kenttä on kuitenkin laaja, ja rikkaalle ilmaisulle on tilaa. Tutkija siis saa olla luova ja hyödyntää myös luovaa ilmaisua työssään, kunhan tekee sen esimerkiksi tieteen eettisten sääntöjen rajoissa.

Tämän oivaltamiseen minulta kului monta vuotta.

Koska väitöskirjani aihe liittyi luovuuteen, olin alussa arka heittäytymään itse luovaksi. Pelkäsin ehkä tulevani leimatuksi ”hörhötytöskirjäksi”, jos poikkeaisin tutkimuksen tekijänä perinteiseltä polulta. Aloittelevana väitöstutkijana en ollut vielä tietoinen kasvatustieteiden taiteesta ammentavien tutkimusmenetelmien kirjosta, ja yritin lähestyä tutkimusaiheittani mahdollisimman objektiivisesti, taulukoin ja tiukoin teemoin. Tutkimuksesta jäi uupumaan tiettyä syvyyttä, sillä keräämäni luovan kirjoittamisen aineisto ei taittunut laatikoihin ja luokkiin. Oma tieni löytyi narratiivisen eli kerronnallisen tutkimuksen avulla. Narratiivinen tutkimus kuuluu laadullisen tutkimuksen kenttään, ja siinä korostuvat yleistyksien tekeminen sijaan kerätyn aineiston kuvailu ja tulkinta sekä tarinankerronta ja tutkimushenkilöiden äänen esiin tuominen. Tarinankertoja-tutkijan roolissa sain vapauden yhdistellä taidetta ja tutkimusta luovan kirjoittamisilmaisun avulla.

Tutkimusartikkelini eroavat perinteisistä akateemisista teksteistä siten, että kussakin artikkelissa on luomani sanataideteksti, joka pohjautuu tutkimusaineistooni: ensimmäisessä artikkelissa runo, toisessa proosateksti ja kolmannessa draamadialogi. Nämä tekstit havainnollistavat tutkimustuloksia tavalla, joka herättää tunteita ja kenties koskettaakin. Väitöskirjassani olen hyödyntänyt omaelämäkerrallista otetta elävöittääkseni ja rikastaakseni teosta.

Luovuus on jäänyt tärkeäksi osaksi työtäni opettajankouluttajana. Parhailaan hyödynnän luovan kirjoittamisen menetelmiä opettajankoulutuksessa sekä yksin että kollegoideni kanssa. Toivon, että luovaa kirjoittamista voitaisiin tulevaisuudessa sisällyttää enemmän esimerkiksi opettajien perus- ja täydennyskoulutukseen.

Olit sitten opettaja, tutkija tai muu kasvatus- ja koulutusalaalla toimija, uskalla rohkeasti kokeilla luovia menetelmiä työssäsi!

Anne Martin

KT **Anne Martin** työskentelee yliopistonopettajana Jyväskylän yliopiston **opettajankoulutuslaitoksella**. Martinin esikoisromaani *Kallioon maalattu laulu* julkaistiin kesällä 2022.

Lue lisää:

‘Draw with words, write myself’: supporting teachers’ professional development in creative writing communities. **Väitöskirja JYX-arkistossa**.

Ota kirjoittajaan yhteyttä: anne.martin@jyu.fi

Teemakuva: Monfocus/Pixabay, kirjoittajakuva: Piia Sipinen.

Edellinen | **Seuraava** | **Palaa pääsivulle**

0 kommenttia